

VOKIEČIAI PAĖMĖ ALYTŲ

Rusai apleidžia Gardiną; Vilnius veikia krisiąs

Stebėtinas teutonų stiprumas.

I kelias savaites paėmė 9 rusų tvirtoves.

O rusai niekur neatsilaikydami vis traukiasi.

Didžiausi mušiai Lietuvoje.

BERLYNAS, rugpj. 28. — Rusijos tvirtovė Alytus, gulinti ant Nemuno kranto, 30 mylių į pietus nuo Kauno, pateko vokiečių rankose, nes rusai iš ten išlaiko pasitraukę.

Vokiečiai be to varosi pirmyn ties Bausku ir ties Schoenbergu, pietrytuose nuo Mintaujos ir rytuose nuo Kauno. Paminėtose vietose sulgę jų oficialio raporto, jiems tekę 2,450 rusų nelaisvėn ir paėmę 4 kanuoles ir 3 kulkosvaidžius.

Pietrytų pusėj nuo Kauno rusai dūmnia Vilniaus link.

Dideli mušiai eina linija tarp Seinų ir Merkinės.

Kuomet vokiečiai užėmė Alytų, tai jiems pateko devinta iš eilės rusų tvirtovė.

Londonas, rugpj. 28. — Vokiečiai užėmė Alytų, devintą paeiliui rusų tvirtovę, dabar pilnai ėmė kontroliuoti Nemuno ir Bugo linijas. Gardinas, gulintis už 40 mylių į pietryčius nuo Alytaus, paskutinė ant antrosios linijos užsilikusi drutvietė, tuojau teks vokiečiams, kadangi rusai iš ten jau kraustosi ir ritasi kuogreičiausiai į Baltrusiją, kur nuspręsta dar trečią apsiginimo liniją sudaryti ir, jei bus galimasusilaikyti.

Vokiečių dabar svarbiausias tikslas kuogreičiausiai užimti Petrogrado-Varšavos

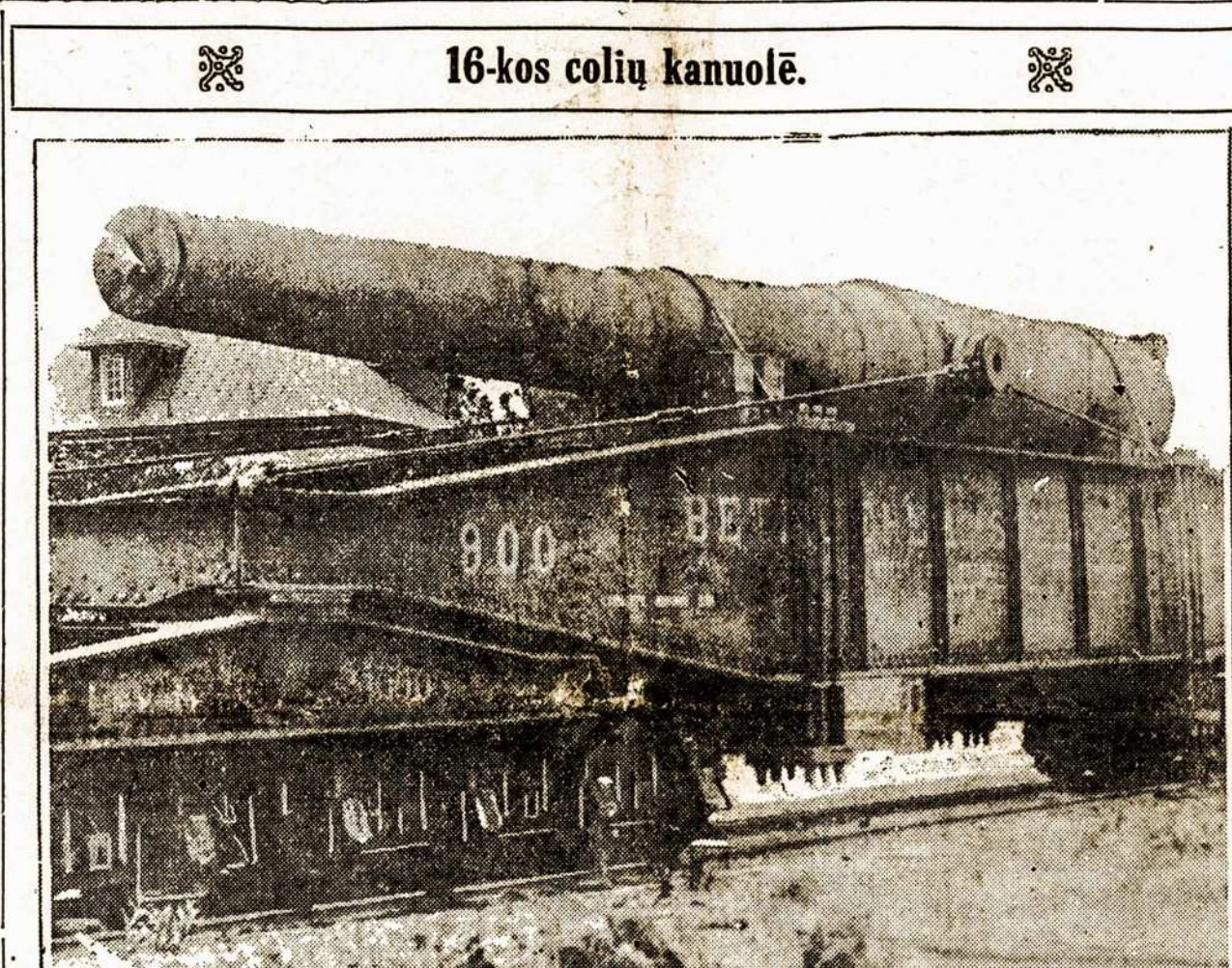
geležinkelį, kur eina per Vilnių ir Dvinską. Ir jie tą savo tikslą atsieks, kadangi visu smarkumu varosi pirmyn ir Vilniaus pasilaikymo valandos jau suskaitytos. Į Vilnių tiesiog nuo Kauno šluoja gen. von Eichorn ir esąs jau netoli Lietuvos sostinės, kuri juk neturi jokios drutvietės.

Kadangi per Vilnių persikerta daug svarbių geležinkelių linijų, tai rusai tą miestą prisikergė prie trečiosios savo apsiginimo linijos, kuri prasideda Ryga ir baigiasi Rovno. Bet aišku, kad jau Vilnius prieš vokiečius neatsilaiko, todėl ir trečioji rusų linija nekaip bus išlaikyta. Kritus Vilniui, be abejonės, ilgai neišlaikys nei Ryga.

Militariniai ekspertai spėja, ar kartais vokiečiai įsimagine, turėdami savo rankose svarbiausius geležinkelius, nesmogs tiesiog į Rusijos sostinę Petrogradą. Rusijos valdžia tuo apsiereiškimo labai pabugus ir jau nebežino nei kas pradėti.

Žymi vokiečių armijų dalis rusus vejasi nuo Lietuviškos Brastos link trečiosios jų linijos. Vokiečiai skelbia, kad Lietuviškoj Brastoj jiems tekę daug rusų kanuolių ir karo amunicijos, ko nesuspėję bėgdami rusai pasiimti su savimi.

Princo Leopoldo armijos perėjo tiesiog miestą Kame-

16-kos colių kanuolė, kuri pritaisyta Panamos kanalą ginti. Tai baisus ginklas.

nee-Litovsk, kurį rusai apleidžiam padegę. Rusai be to dar liepsnose palikę visus aplinkinius miestelius ir sodžius. Visos gyventojų gėrybės naikinamos. Paliekama teutonams tik nuodeguliai, pelenai ir griuvėsiai.

Militariniai (kariniai) ekspertai tvirtina, kad didkunig. Nikalojus savo armijas iš visų pavoju mokas išgelbėjęs ir anas jau beveik išgelbėjęs. Tik nieko tikro dar nėra žinoma su Petrogrado geležinkeliu, einančiu per Vilnių. Jei vokiečiams pasiseks greičiau užimti Vilnių, kol per jį perpušuos bėgančios nuo Gardino rusų armijos, tuomet jiems dar gali ir tekti paminti žymią rusų dalį. Kitais visais rusai suspės geležinkeliu pasprūsti į anapus Vilniaus.

Teutonai nuo L. Brastos be to visu smarkumu rusus spaudžia Minsko link. Per Minską geležinkelį daug rusų bėga iš L. Brastos.

Nuo L. Brastos daug rusų suburbėjo Bialoviežos miškuosna ir ten dabar sekadi dideli mušiai.

Vokiečių generalis štabas skelbia, jogei vokiečiams praeitą dieną tekę 6,000 rusų nelaisvėn. Gi per pastarąsias tris savaites jie paėmė nelaisvėn aplink 200,

000 rusų, rokojant su krietosiomis tvirtovėmis.

Trumpu laiku vokiečiai paėmė sekančias rusų tvirtoves: Ivangorodą, Varšavą, Kauną, Novogeorgievską, Ossovecą, Lietuvišką Brastą, Alytų; ir apdrutintas vietas: Ostrolenką, Lomžą.

Iš to paaiški, kad Rusija įveikta ir dar taip, kaip nekados. Tačiau Rusijos valdžia tvirtina, kad ji vokiečiams nepasiduosianti. Rusijos karo ministeris Polivanov skelbia, jogei Rusija dar tris milijonus kareivių sumobilizuosianti.

Tik klausimas, ar tie kareiviai panorės eiti skerdynėn ir betiksliai gulditi savo galvas? Ar kartais nesukils visos šalies gyventojai prieš valdžią, kuri netikusiai veda šį karą?

VOKIEČIAI PALIUOSAVO RUSŲ SOCIALISTUS.

Berlynas, rugpj. 27. — Kuomet vokiečiai užėmė Varšavą, ten jie iš citadelės paliuosavo visus rusų laikomus kalinius, tarp kurių buta daug socialistų revoliucionistų. Mat, rusai nesuspėjo jų laiku pirm savo pasitraukimo išgubenti Rusijos gilumon ir kalėjimus.

Berlynas, rugpj. 28. — Vokiečių karo laivai bombardavo Rusijos signalų

VOKIEČIAI KARIAUS PER ŽIEMĄ.

Berlynas, rugpj. 27. — Vokietijos armijos ir kaizerio jureivijos departamentai rupinasi ant žiemos kareiviams pristatyti šiltų drabužių, kepurų ir užklopalų, taip pat šiltų aučių ir apautuvų. Vis tai ruošiamama delei žieminės kampanijos.

Reichstage visų partijų atstovai, neišimant socialistų, trukšmingai, bet podraug ir širdingai sveikino karo žinybą už puikiai vokiečių karingą organizaciją, kuri gali būti pavyzdžiu visoms kitoms šalims.

PREZ. WILSON PADĖKOJO GUBERNATORIAMS.

Boston, Mass., rugpj. 27. — Suv. Valstijų gubernatoriai šionai laiko savo metinę konvenciją. Andai vienoje sesijoje išnešė rezoliuciją, kad jie visi pilnai priitariani prezidento Wilsono politikai ir prirėkus visuo-met pasirengę jį remti. Užtoki nuolankumą prez. Wilson specialiu telegramu gubernatoriams padėkojo.

stotį ant salos Dago Baltijoje. Rusai į bombardavimą nieko neatsakė.

S. V. su Vokie-tija susitaiko.

Washington, rugpj. 27. — S. Valstijų valdžia su Vokietija pagaliau susitaikė už amerikonių žudymą submariniais. Vokietija viešai pasizadėjo už žuvusius amerikonus atlyginti ir ateityj ji jau daugiau nežudysianti amerikonių. Vokietijos valdžia tvirtina, jogei pastarasis su "Arabic'u" atsitikimas jai esąs labai nemalonius ir submarino komentantas bus nubaustas už laivo torpedavimą be jokio perserėjimo.

Visi tvirtina dabar, kad prezidentas Wilson savo politika daug laimėjęs.

VALIJOJ IŠNAUJO KILO STRAIKAS.

Londonas, rugpj. 27. — Šiandien po pietų iš pietinės Valijos (Anglijos) anglekasyklų pranešama, kad 25,000 darbininkų nusprendė pamesti darbus. Kitose anglekasyklose darbininkai jau straikuoja. Darbininkai neužganėdinti pirklybos komisijos prezidentu Walter Runciman, kuris apsiėmė, kaip arbitracijos narys, išpildyti visus darbininkų reikalavimus. Tačiau savo pažadėjimų kaip reikiant neišpildė. Anglijai tai išnaudojo prisieis daug nesmagumų turėti.

ANGLIJOS PINIGAI NUPUOLĖ.

New York, rugpj. 27. — Anglijos pinigų kursas sumažėjo, kaip dar nekados. Tas pat yra ir su Francijos pinigais. Bet užtaigi Vokietijos markės pabrango. Į pinigų kursą atsiliepė karo bėgis. Vokiečiai visur ima viršų, todėl jų ir pinigai didesnę vertę apturi.

NEPAPRASTA PARODA.

Petrogradas, liepos 22 d. (per krasą). Šionai Nevos pakraščiu atidaryta nepaprasta paroda. Valdžia išstatė ton parodon visokios rūšies ginklus, kanuoles, vežimus, aeroplanus, vėliavas ir kitokius karo pabuklus. Publika visu tuo negali atsivdyti.

Rusija pasninkaus 3 dienas.

Petrogradas, rugpj. 27. — Stačiatikių (pravoslavų) šv. sinodas paskelbė visos Rusijos gyventojams privers-tiną trijų dienų pasninką pradedant rugs. 8 dieną. Vidurinių reikalų ministeris be to uždraudė per visas tas tris dienas visokius pasi-linksminimus. Tomis dienomis visose cerkvėse atsi-bus pamaldos.

Rugs. 8 d. cerkvėse kas metai atlaikoma padėkones pamaldos Rusijos išliuosavimo nuo užpuolimo mongolų vado Tamerlano 1395 metais. Bet šiemet tos pamaldos padidinama visuotinu pasninku nuo tuetonų išliuosavimo.

S. V. ARMIJOS GEN. PERSHING ŠEIMYNA ŽUVO.

San Francisco, rugpj. 27. — S. Valstijų armijos brig. generolo John J. Pershing žmona su trimis vaikais užtroško savo bute ties Presidido, San Francisco, Cal. Visų keturių lavonai bjauriai apdege. Namuose, kur gyveno, kilo gaisras ir, negalint per liepsnas išėiti, žuvo savo bute. Vyras ir tėvas su savo 8-ta pėstininkų brigada ties Meksiko sieną.

KUNIGAS PAŠOVĖ VYSKUPĄ.

Winona, Minn., rugpj. 27. — St. Mary's kolegijos kompičioje pabludęs kun. L. M. Lesches revolveriu pašovė vyskupą P. R. Heffron, kurs rytė laikė mišias. Kunigas Lesches pereitą savaitę pabaigė minėtą kolegiją, bet vyskupas atsisakė jam suteikti kur parapijoje vietą.

Kun. Lesches turi 46 metus. Del nekurių priežasčių jam buvo uždrausta pildyti kunigo pareigas.

Bucharest, rugpj. 28. — Balkanų valstybėse jau galutinai prisirengusios susivienyti ir stoti karan taikininkų pusėj prieš tu-nus.

Mūsų Moterims.

Šalin su svaigalais!

Moteris! Mūsų laukia didi pareiga, kad pašalinti skaudžią rykštę, kuri plaka lygiai visą žmonių, tai svaigalų prašalinimas.

Vyrai šią kovą pradėjo šimtas metų atgal ir tik ten laimėdavo, kur moteris atėdavo pagelbon. Moteris, tai didžiausias svaigalų priešas, nes jos daugiausia nuo jų kenčia, geriausia suprantą visą blogą, kurį atneša svaigalai. Alkoholis, tai nuodintojas žmogaus pajėgų, doros; kur tik jis liuosai išsiplatina, ten gyvuoja visokios niekybės. Jis sugriauša gerovę ne tik pavienio žmogaus, bet visos šeimynos ir visuomenės. Jaigu žmonės nuolat raudas, leis tai blogybei liuosai plėtoties, tai labai galima, kad ši rykštė, paeinanči iš svaigalų, pavojingiausiai nuplaktų žmonių.

Svaigalai neša didžiausią pikta delto, kad visi stiprieji gerimai talpina savyje nuodingus žmogaus organizmui elementus. Kickvienas žmogus, kurs vartoja svaigalus, ar mažoje ar didesnėje dozoje, leidžia į savo organizmą kenkiančias sveikatai dalias. Svaigalai eđa sveikatą, silpnina spēką ir valią, o nieko nuo savęs neduoda.

Po intekme svaigalų gema visokie prasikaltimai: vagystės ir visokie skandalai. Skaitome laikraščiuose, kad jaigu Anglijai pasisektų panaikinti svaigalus, tai nereiktų devyinių dešimtadių dabar užlaikomų kalėjimų.

Svaigalai yra priežastimi visokių prasižengimų prieš moralę. Uždaryk saliuus ir kitas girtavimo vietas, o mūsų jaunikaičiai ir mergelės ne tik dienos, bet ir nakties laiku neturės jokių kliučių, vedančių prie nupuolimo. Pusė paileistuvų palieka girtuoklėmis. Gerimai priveda prie nesuvaldymo, taip, lyg gyvenimas nesuvaldančių lenkia jas prie gerimo. Žodžiu sakant, svaigalai, tai tas slenkstis, per kurį suklupus mergelė praranda dorybę.

Svaigalai yra priežastimi šeiminių vargų. Nieko negali būti blogiau, jaigu šeimynos galva sunkiai uždirbtą centą atiduoda už svaigalus! Sumkina pats save, i namus atsikrausto nedaugelis, betvarkė, nėra tada laimės nei ramybės, kenčia motina ir vaikai. Dažnai girtuoklystė suardo galutinai šeiminių gyvenimą, panaikindama apsigėdimo ryšius. Statistikos liudija, kad Vokietijoje 50 nuošimčių persiskiria iš priežasties girtuoklystės.

Namuose, kur tėvas arba motina vartoja svaigalus, vaikams trūksta ne tikti globos ir tinkamo išauklėjimo, juos gadina blogi tėvų įpročiai ir iš pat jaunų dienų jie yra prileidžiami prie svaigalų vartojimo. Va, kà kalba vienas mokytojas vyras: "Svaigalai daugiau, ne visi kiti blogumai graso kančiais kartai. Statisti-

ka liudija, kad 75 nuošimčiai girtuoklių pacina iš girtavusių šeimynų. Iš tokių šeimynų daugiausia pacina idiotų, kurtinių ir abelnai žmonių su visokiomis ligomis, silpnybėmis, kurios palenkia prie visokių ludniausių prasikaltimų, kaip tai: žmogžudysčių, vagysčių ir nemoralisukmų. Girtuoklių tėvų vaikai dažniausiai apsigema išgamomis ir kitokiais niekšais."

Klaidūs žmonės seniau tvirtindavo, kad svaigalai yra žmogui naudingi, priduođa, mat, jie žmogui spēkų fiziškuose darbuose ir turintiems prastą apetitą jie ji pagerina.

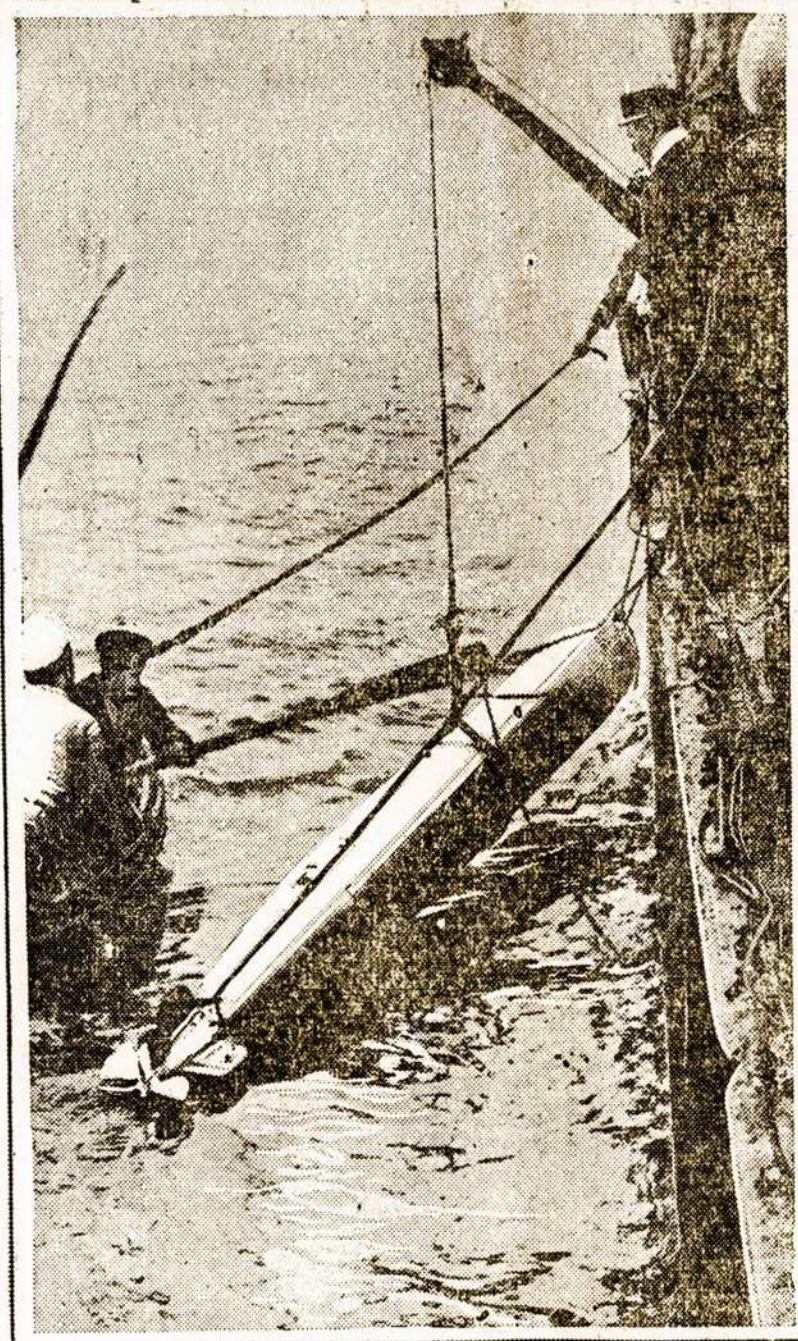
Žmonės dabar jau persitikrino, kad svaigalai tik apsilpnina žmogaus pajėgas, kad tik blaivus žmogus geriausiai atlieka savo darbą. Geležies dirbtuvėse, kur darbas yra labai sunkus iš priežasties didelio karščio, ten dirbantiems darbininkams yra uždrausta vartoti svaiginančią gerimą. Taip pat prie daugelio geležinkelio yra įvestos teisės, sulyg kurių reikalaujama, kad darbininkai būtų blaiviniai.

Anglija ir Amerika senai prašalino alkoholi iš armijos ir laivyno. Nei kiek nuostabu, kad kiekviena tauta, kuri rupinasi gerove ir ateitimi, darbuojasi, kad toji rykštė-svaigalai nutoltų kuotoliausiai.

Škotijoje ir Norvegijoje, kur prieš keletą dešetų metų girtuoklystė buvo išsiplatinusi pasibaisėtiniu didumu, dabar įstengė su moterių pagelba taip apribuoti svaigalų vartojimą, kad pamintiti kraštai šandie yra pavyzdžiu kitoms šalims, kurios taip pat nori naikinti svaigalus. Finlandijoje irgi, ačių moterių pastangomis, kiekybė svaigalų leista vartoti daug mažesnė, negu kur kitoje Europos šalyje.

Sveicarijoje, Anglijoje, Francijoje, Vokietijoje moteris gyvai dalyvauja darbe nublaivinimo šalies. Šios viešpatystės, lyginai kaip ir Amerika, darbuojasi, kad sulaukti blaivią kartą. Mokyklose aiškinama apie svaigalų bledį — uždedama blaivybės kuopelės augštesnėse ir žemesnėse mokyklose, kur tik jaunuomenė galima suorganizuoti. Tos draugijos daro labai naudingą visuomenei darbą.

Dirstelėkime į Amerikos padėjimą. Suv. Valstijose kas metai suvartojama 1,851,000,000 vietrai alaus ir 133,000,000 vietrai distiliuotų gerimų. Didelės skaitlinės! Kiek tai pinigų eina svaigalų prekybai. Turime devynis valščius jau nusausintus. Iš jų Maine seniausiai liko blavus, tai bus jau apie 55 metai. Kansas taip pat 33 metai gyvuoja sausas. Tose valstijose priimta ir užtvirtinta konstitucija, uždraudžianti svaigalus. Šių dviejų valščių padėjimas duoda puikų darovumą, kaip blaivybė naudinga visuomenei gerovei. Maine valstijoje didžiausias nuo-

CAPTURING A SPENT TORPEDO

Ištraukiama iš vandens ne plyšusi submarino torpeda. Pavojingas darbas ją traukti iš vandens. Tai vokiečių torpeda.

šimtis gyventojų turi nuosavus namus ir šiaip turtingesni ten žmonės. Mažiau ten žmogžudysčių ir kitokių kriminališkų prasikaltimų, kai kur kitur. Valdžia ten išleidžia daugiau pinigų žmonių gerovei, apšvietai, o mažiau policijos užlaikymui, teismams, kalėjimams.

Reikia pastebėti tas faktas, kad Suv. Valstijose svaigalai daugiausiai palaiskomi ateivių. Liudna pastebėti, kad ir lietuviai priguli prie skaičiaus labiausiai alkoholi vartojančių. Išrokojama, kad mūsų neskaitytlinga visuomenė kasmet alkoholio palaikymui išleidžia apie \$40,000,000. O, kad tokią skaitlinę pinigų mes atiduotume tautos gerovei, kiek tai užsimegstų jaunajai kartai auklėti istaigų ir kitų naudingų reikalų būtų atlikta. Kada mes, lietuviai, išmoksime pasitikti kits kitą be stiklio? Geriame visada ir visur, o kas blogiausia, kad geriame ir mes, moteris, geria mūsų jaunimas ir kuklikai. Prie ko tas mus veda? Ugi prie labai nemalonių pasekmių. Mūsų tauta neskaitytlinga, jos kultūra dar tik ką išsprogę. Jaigu mes įmirksime svaigaluose tai ir mūsų ateitis aptems. Nedidelė sanjalė lietuvių blaivinių pradėjo kovą su svaigalais. Jų skaitlingė didžiama moterių. Turbut ir lietuvėms moterims pasiseks atlikti didžiausią užduotį blaivybės plėtime.

Kibkime į darbą, sesutės! Lygiai, kai Skandinavijos moteris, taip ir mes ruošimės į kovą del gerovės mūsų šeimynų, visuomenės ir tėvynės; iškelkime obalsį — šalin su svaigalais!

MOTERIŲ SKRIAUDŲS.

Auklėjime mergaičių motinos visuomet turi mažiau vargo, negu bernaičių. Mat,

į jautrią širdį ir jausmus mergaičių turi didelę intekmę žodžiai, o bernaičių suvaldymui dažnai prisieina griežties aštrių priemonių. Tik ligšiol kaž-kodel mergaičių auklėjimas buvo labai apleista. Gyvenime tokiis dalykų stovis yra negeistinas, nes tik nuo susipratusių, apšviestų moterių priguli žmonijos labas. Moterių globoje yra jaunosios kartos auklėjimas, gi tamšios, neapšviestos motinos negali duoti kuklikui to, ko jos pačios neturi, nors tai būtų ir reikalingiausias dalyktas. Beje, pastaraisiais laikais i moteries reikalus pradėta vis daugiau atkreipti domos, ir galima tikėti, kad, kaip vyrui prisieina grumties su gyvenimo aplinkybėmis, taip ir moterei, tai, be abejonės, bus supras-ta, kad ir moterį reikia pri-rengti, apginkluoti mokslu, žiniomis ir kitokiais gudur-mais, butinai reikalingais gyvenimo smulkmenose.

Jaigu moterių auklėjimas pàs kitas tautas nustumtas antron eilėn, tai pas mus dar aršiau. Nesenai mūsų tėvai sakydavo, kad merginoms mokslas netinka, girdi, nei kumigas, nei karci-vis iš merginos negali bu-ti. Virto ir Lietuvoje kita gadynė. Merginų atstai-mas ir ten prasidėjo. Lai-kui bėgant apšviestos mo-teris atneš daug naudos gy-venime: jos apvalys kaimie-čių grinėcis nuo amžinų pe-lėsių, radarys tvarka ne tik tkyje, bet ir šeiminiame gyvenime.

KARALIUS GUSTAVAS SUŽEISTAS.

Stockholm, rugpj. 27. — Švedijos karalius Guglavas iš Jerua turėjo traukiniu keliauti į Stockholmą. Kuo-met lipo traukinin, garve-nis vagonus kažkodel sprig-telėjo ir karalius nukrito vagonų tarpan. Neperdaug susižeidęs.

LIETUVIS GRABORIUS

Geriausias graborius ant Bridgeporto. Atlieka darbu geriausiai. Prie kiekvieno pagrabo suteikia geriausius liktorius ir 12 vau-palmų.

Tel. Drover 4139

A. MASALSKIS

3305 Auburn Ave., Chicago

Atydai Draugysčių

Pranešame gerb. draugijoms, kad draugysčių paredu dirbtuve perkeltame į kitą vietą, tai-gi norėdamos užsakyti karunas, vėliavas, kukardas, karpas, maršalkų paredu, kepure, guzik-lus ir t.t., teikstės atsiskauti šiuo adresu:

T. ANDRUSEVICZ & CO.
1908 W. Division St., arti Robey Chicago

Telephone Yards 1546

W. J. Stankunas

Geriausias Lietuvis Fotografas
Mūsų galerija yra didžiausia ant Bridgeporto ir parengta pagal naujausią modą. Dėlto atliekame vis fotografijų darbu kuogeriausiai.
3315 S. Halsted St.
kaim. 33 Pl.

Tel. Drover 6369.

Padidinta galerija su puikiais intaisymais, specialiai del veselij ir dideliu grupu. Darbu atlieku gerai ir pigiai.

P. CONRAD, Fotografistas.
3330 So. Halsted str., Chicago, Ill.

A. A. Slakis

ADVOKATAS

19 SO. LASALLE ST.

(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.

Tel. Drover 6326

P-le Elsie G. Makar

Užbaigusi Hinshaw konservatoriją. Dabar duoda lekcijas ant piano. Atsiskauti šiuo adresu:
4515 S. Wood St. Chicago, Ill.

Dr O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS-Kampus 31 ir So. Halsted gal.

(Gyvenimas virš aptiekos) CHICAGO, ILL.

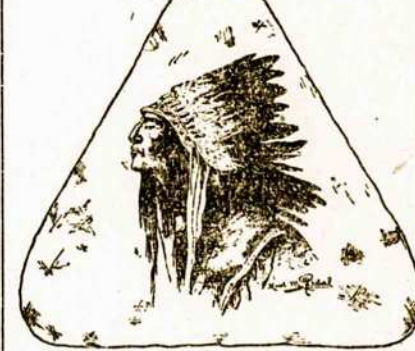

Memorial Bells a Specialty.

McBride Bell Foundry Co., Baltimore, Md., U.S.A.

Išrasta

WHITE ROCK

COPYRIGHT APPLIED FOR
REUMATIZMO VAISTAI
Copyright 1915 by A. Kvasnicka
Šis moksliški sutaisyta gydulė duoda įstabų palengvinimą: laisviausiose sanarių reumatizmo apsigimuose, padagros, uždegimo, reumatizmo, strėnų gėlmo ir panašių ligų gydyme. Juose nėra tokių dalykų, prie kurių įsigyja paprotis ir nėra alkoholio. Todėl jis yra absoliutiškai neblėdingas.

IŠTIRTAS BANDYMU.

Kuomet joks vaistas nepalengvina skaudėjimo minčiuose atstikimuose, tai imk White Rock Reumatizmo vaistą ir rasi tikrą palengvinimą ir umų palengvinimą.
Jaigu jasi aptiekorius negali jums suteikti, prisiskaitę atvirte, arba atsiskauti šiuo adresu: White Rock Remedy Co., 1535 W. 18th str., Chicago, Ill. White Rock kornų gydymo išnaikys kornus per 3 ar keturias dienas. Vartokite White Rock Headache Powders.

SUCĖDYK PINIGUS

ANT KAVOS ARBATOS SVIESTO

Aš suėdysiu 9c iki 14c ant svoro kavos

15 iki 40c svoro arbatos 3 iki 6c svoro sviesto

BANKES

Geriausia kava Santos kava. kokią pinigai gali pirkti kaip kiti parduoda už 30c

26c 19c

Puikiausia arbata nuo 25c iki 60c svoras

Mano 40c vertės kitur parduodama už 60c. Mano 60c arbatą uogalima sulygti kad mokėsite ir po 81.00.

Bankes' Kavos Krautuves

Siuur-vakarine dalis	Vekarine dalis	Sieutine dalis	Pietine dalis
144 W. Chicago ave. 132 Milwaukee ave. 145 Milwaukee ave. 204 M. W. Ave. 210 W. North ave.	130 W. Madison st. 230 W. Madison st. 230 W. Madison st. 137 S. Halsted st. 132 S. Halsted st.	406 W. Division st. 230 W. North ave. 230 W. North ave. 234 Lincoln ave. 245 N. Clark st.	1816 W. 17th st. 302 W. 22nd st. 302 W. 22nd st. 302 W. 22nd st. 479 Ashland ave.

Rugpjūčio Mėnesį Tiktai!

Šis patogus gvarantuotas

PIANAS

\$195.00

\$250 vertės

PRANEŠIMAS.

Vien tik parankumui Chicago's lietuvių gyventojų, Hallet and Davis Piano Co. Praneša Chicago's ir aplinkies lietuvių gyventojams, jogei atidarė naują pianų krautuvę, po numeriu 3249 So. Morgan str. Toliaus mes, pasinaudodami šia proga, dėkavojame visiems lietuviams pirkliais už jų prielankumą mums ir, tolesniai, perstacius mūsų pianus, mes pasiulome del rugpjūčio mėnesio tiktai puiko, augstos klesos pianų, lešuojanti mažiausia \$250, speciališka kaina \$195.00.

Mokesnio sąlygos gali būti sutaisytos pirkejų parankumui. Atsilankykite tuojau ir daleiskite parodyti jums, kaip pirkti nuo vieno iš didžiausių pasaulių pianų dirbtuvių ir sutaupti pinigų. Mes šiame biznyje esame jau virš 75 metų ir mūsų gvarantavimas yra tvirčiausias.

HALLET & DAVIS PIANO CO.

BRANCH STORE

3249 SO. MORGAN ST. J. ZABIELSKIS, Pard.

Roda Dykai Visokiuose Teismuose

PRIMU visokias provas k'p civilas taip ir kriminalnas, Tarpininkauju teismuose kogeriausiai ir teisingiaus ai Ap-saugoja namus, biznius ir rakandus nuo ugnies geriausiose kompanijose. Parduoda namus, lotus ir fermas visose dalyse Suv. Val. ir skolinu pinigus ant 1mų morgičių. Kreipkitės pas

K. J. Fillipavičių

Offisas

Tananevicz Savings Banke

3249-53 South Morgan Street

Tris vakarai savaitėje po num. 658 W. 336ia gatv., ant antrų lubų iš frunto, nuo 7 iki 9 val., panedžio, serdos ir pėtnyčios vakarais. Telefonas Yards 6870

Just Right for

Campers' Appetite!

A CASE OF GOOD JUDGMENT

EDELWEISS

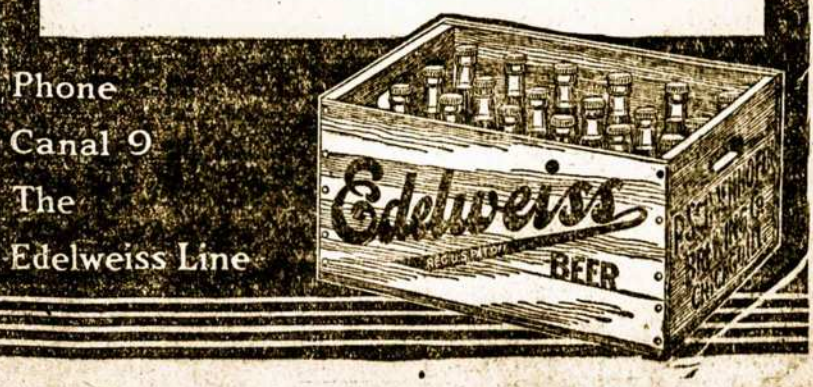
Duoda priimnumą, Kurs visų pripažintas, Imk ir išmegink.

Phone

Canal 9

The

Edelweiss Line

Bronislovas Žemaitis.

Petras Barzdyla.

(Vaizdelis).

Pilkas, purslojantis, šaltas rudens pavakarys. Peteburgo šlapiomis gatvėmis prieši prieši lakioja guminiai tekiniai, smarkiai taškydami ant pėsčiųjų. Žmonės, vieni pavargę bėga iš darbo namon, kiti, dieną gražiai pakalbėję apie dorą, meilę, grožį — skubiai važiuoja teatran; o visi skubinasi pabėgti nuo purvo ir slėgiančios miglos.

Nesiskubina tik Petras Barzdyla. Rimtai šlitiniuodamas ir nuolat užgaudamas praeivius, žengia jis pažū pirmyn. Ir kogi jam skubėti? Jis jau nebe pirmi metai Peterburge, priprato prie jo šalta verkiųjų dienelių. Be to jam visai nešalta; priešingai jis jaučia širdį tą malonią šilumą ir šiltą malonumą, kurs jį visados aplanko išgėrus keletą skanių burnelių "traktierių". Ir kur gi jam skubėti? namon? Bet kur tie namai?! Tas šiltas malonumas taip visuomet Petrui apsuksa gava, jog jis nebežino, ar jie po dešinei ar po kairei, ar pirmyn eiti, ar grįžti. Antgalo kas per laimę ir namie: kertė, lova, stalelis, kedė, tamsu, šalta, bjauru... ne, nereikia namon!.. Kad bent parėjus galėtum užmigti saldžiai, bet kur tau! Tuoj pati pradės ašaromis varvėti, bedieviu, besirdžiui pravardžiuoti, vaikūčiai ims valgyti prašyti... O ar Petras kaltas, kad jau pusę metų darbo kaip nėra, taip nėra. Ne, nereikia namon!..

Sako negerk!.. Pirma, Petras visai negirtuoklis, tik susieina kartais su draugais; kartais jis, kartais jie pastato. Kasgi per nelaimę, jei pavaišintas išgeria jis kelias arba ir keliolika burnelių! Pats gi jis stato tik tam tikslui, kad žmogų užgėrčius: gal mat darba Petrui suieskos...

Sako negerk!.. Lengva pasakyti; o gi, kad taip malonu, šilta, ramu... visas nelaimės, vargus ir rūpesčius lyg kas imte nuima. Visai jų nebematyti, o jei ir prisimena, tai bent širdžiai neskauja. Ir vietoj neapykantos prie žmonių jauti žmogus kažką kokią neapsakomą meilę, taip, jog norėtų visi su širdies prispausti.

Čia Petras, tokios meilės pilnas, apsistojo tako viduryj, išskleidė rankas ir sučiupęs kažkokį žilbarzdį po ną norėjo jį pabučiuoti. Bet tasai neilgai laukdamas, sudavė jam per kaktą, ir nustumęs nuo tako, skubiai pasinėšino toliaus.

Toksai besirdis pasielgimas atšaldė bent kiek Petro jausmus ir jis žingsniuodamas purvuotu bruku taip sau dabar mąstė: "Kvailys aš, norėjau su ponais pasibiroliuoti... žinoma, poniai!.. Tiesą sako cecilikai, reikia ponus mušti ir gana. Bet tegu jus vanags... O kuomi aš ne ponas? Kuomi aš už jus blogesnis?..

Ir priėjęs prie šalį stovinčio vežėjo, suriko pakisęs jam kumščiai po panose:

— Ponas esmu, rupužė, ar suprantai!

Gudas matydamas jau visai nusilpnėjusį žmogų, pastumdė tik murmėdamas: "Provalivaj, pjanoje rylo!"

To jau buvo per daug. Užpyko Petras ir butų geroai apdaužęs nešvelnių vežėją, tik pastumėtas nebuksilaikė ant kojų, kriptelėjo ir išsitiesė išilgai klano. Virstant jam galva kažko staigu suskandėjo, naktis uždenė jam akis ir jis apie viską pasaulį užmiršo.

"Vstavaj, djavol!" išgirdo Petras storą balsą ir pajuto kažką į pašonį stipriai kumščiuojant. Atvėrė akis ir nutirpo. Juodas ginkluotas milžinas su didele mėlyna nose ir dideliais usais stovėjo prie Petro ir spir-damas liepė jam keltis. Petras pažino miestsargį. Akies mirknyje prisiminė jam šaltosios "parėdka": ausų trynimai, šalto vandens ant galvos pylimas, išjuokimai, nušimai ir kiti nemalonūs dalykai. Norėjo bėgti kuogrečiausiai, kilstelėjo, bet galva buvo it švino pripilta, rankos, kojos it surištos, ir Petras sudejavęs atsigulė atgal ir akis užmerkė. Po valandėlės išgirdo prisarti-nančius žingsnius ir pajuto, kad stipriai jį sugriebė už rankos ir tempia kažkur. Suprato kur. Baimė ir skausmas išsukamos rankos pridavė jėgų ir Petras pradėjo rėkti ir žviogti, ir pjaunamas paršelis. Tuoj atsirado iš kaszikuva keliolika vaikų ir žiopių-praeivių susitelkė burys, o visi juokėsi kvatodami. Tik vienas iš jų poniškai apsitaisęs priejė, sušuko ant miestsargio rūsiškai:

— Ką darote, ranką išsuksite! Imkite kaip reikiant!

Petras pamatęs apgynėją, užmiršo kur esąs ir su kuomi kalbą; paleistas puolėsi prie pono lietuviškai:

— Ponuli, gelbėk! Tenai muša, alkina, kankina, ten bjauru! Neleisk, poneli, susimilk!

Ir ašaros jam bėjo. Ponas rodėsi kažko nustebeš. Bet tuoj pasakęs porą žodžių sargams ir tie, paėmę šaukiantį Petrą, pasodino į vežimą. Ponas atsisėdė šalip ir vežimas paritėjo, lydimas nustebusių ir nutilusių žiopių. "Tylėk, nebijo, važiuoji prie manęs", rusčiai burbelėjo ponas lietuviškai. Petras nutilo, norėjo pabučiuoti ranką, bet ką tik neišvarto iš vežimo. Sulaikytas atsilošė vežime ir nuo vargo ir nusilpnėjimo greitai užmerkė akis užsnudo.

Atsibudęs Petras nesižinojo kur beesas. Šviesus, didelis, brangiai ir puikiai ištaisytas kambarys, kuria-

me žiurinti per langą saulutė išbarstė visur savo linksmus spindulius, pasirodė Petrui dangumi. Tik galva buvo kaip vakar švininė ir kaulai. Galvoj skandėjo. Griebėsi už jos — aprišta. Pradėjo mąstyti. "Traktierius... gatvė... klanas... miestsargis... vilko į šal-tąją..."

— Ar kas apžavėjo — nieko nesuprantu! burbtelė-jo Petras.

Tik štai atsitarė durys ir įėjo kaž-koks ponas. Pri-ėjo prie lovos, paėmė už rankos, palaikė, paleido.

— Galvą sop? paklausė.

— Sop, poneli. Bet kur aš esmu, kas su manim dedasi?

— Esi pas mane. Vakara girtas buvai; prasidaužei galvą; tempė į šaltąją; parsivėžiau prie savęs patį, vaikus turi?

— Turiu, poneli.

— Kur namai?

— Petrūs pasakė.

— Duosiu žinią; kaip pavardė?

— Barzdyla.

Ponas pažiūrėjo su atyde į Petrą.

— Iš Raseinių?

Petras nustebo.

— O iš kur-gi?

— Paskui. Gulėk ir nesakyk nieko. Tuoj atneš val-gyti.

Ponas išėjo.

Petras pradėjo gyti. Prakiurusi galva užsitraukė ir Petras kasdien ėjo stipryn. Bet kartu su sveikata grįžo rūpesčiai. Pati, ateidama tankiai, pasakojo, kad jau viskas, kas buvo namie, pravalgyta, jog iš kertės norėjo išvaryti, ir butų gal reikėję iš bado dvėsti, kad ne "ponas" kurs už kertę užmokėjo ir vaikams žieminius drabužėlius nupirko ir visus maitina.

— Dieve duok jam dangaus karalystę! atsidusėjo žmona, šluostydama ašaras į žiurštą. Bet kas toliaus bus? Šnekėjo ponas, kad gal ir vietą duosias, duok jam Dievuliau ilgą amžių, bet ar pabusi; juk kaip tik iš lovos išlipsi tuojaus apsigersi, bjaurybė!

Petras tylėjo. Tiesa, ne pirmos jau jis vietos nu-stojo per degtinę. Kad ne jinai butu dabar esąs žmogū-mi, kaip ir kiti. Tą vakarą Petras buvo labai nuliudęs, ir "ponas", kurs kasdien ateidavo, tuojaus suprato, kad kažkas ligoniui negera. Jo rustas veidas pralinksmė-jo, surukusi kaktą išsidailino bent kiek ir jis meiliau negu paprastai paklausė:

— Kas tau?

Petras neišmanė ką sakyti. Ponas atsisėdė arčiau ir patylėjęs pradėjo.

— Klausyk, reikia mudviem pakalbėti. Esi Barz-dyla Petras, iš Raseinių. Baigė tenai mokyklą ir čia techniškąjį skyrių. Paskui palikai sliesorium; dabar į gyvulių pavirtai. Kas bus?..

Petras tylėjo ir žiūrėjo į "poną" plačiomis.

— Stebiesi gal, iš kur aš tave žinau. Esu Jonas Kiminas.

Petras nežinojo ką daryti. "Kiminiukas" buvo jo jaunų dienų draugas. Kartu mokinosi Raseiniuose, kartu baigė techniškąjį skyrių, mušėsi, bučiavo, bet viens kitą mylėjo. Petras liko darbininku, o Jonas, kaipo gabesnis ir turtingesnis, ėjo toliaus ir iš akių pragaišo Petrui, nes jis pradėjo gerti... ir dabar prisė-jo susitikti ir kaip! Petras nuskurdęs, nuvargęs, silpnas girtuoklis be vilties... Jonas — stiprus, turtingas, geras, tvirtas... Gėda, gailėsysis pragerto gyvenimo, pragertos laimės, pražuvusios jaunystės ir šviesios praeities atmintis, baimė ateinančių vargų apėmė jo širdį, sus-paudė gerklę ir ašaros pabiro.

Ponas Jonas paėmė Petrą už galvos ir bučiudo-mas, rusčiai truputį virpančiu balsu tarė:

— Sustok, ne viskas prapuolė. Duosiu vietą, gera. Auginsi vaikus ir lavinsi. Amžius galą gyvensi lai-mingai. Tik sustok gerti; ar prižadi? a?.. Dėl manęs, dėl pacios, dėl vaikelų, dėl Dievo!.. prašau.

Petras tylėjo; matytis buvo, kad su savimi grumo-jasi. Po valandėlės akis jam nušvito, paėmęs Joną už rankos staigu pabučiavo ir verkdamas prašniūbdėjo:

— Ačiū!.. Niekados!

Praslinko dešimts metų. Petras prižadėjimą iš-pildė. Vaikučiai auga, vyresnysis baigia gimnaziją. Se-niai Barzdyla į svaioja nebužiugo grįžti į tėvynę. Vaka-rai, kada visi susirenka namo, Petras prisimindamas savo senas dienas, arba užėjus kalbai apie blaivybę mėgsta sakyti: "Nebūtų nei vieno girtuoklio, jeigu vi-si butų, kaip Jonas Kiminas."

Vienatinė Chicago Lietuvių Muzikos įstaiga

BEETHOVENO KONSERVATORIJA

TANANEVICZ SAVINGS BANKO NAME, 3253 SO. MORGAN STREET

8 mokytojai, augstesnio muzikalo išsilavinimo, mokina sekančius dalykus: skambinti pianu, smuikuoti, groti vargonais, dainavi-mo, skambinti mandolina, pusti ant korneto, klarneto, trombono ir kitų pučiamųjų instrumentų. Išguldoma muzikos istorija, harmonija, kontrapunktas, kompozicija ir orkestracija. Priimama kandidatės ir mergaičių orkestra.

Kainos visiems prieinamos. Mokinama dienomis ir vakarais. Lekcijos duodamos ir per vasarą, o regulieris kursas prasidės rugsė-jo mėnesio pradžioje.

F. A. Poszko's Aptieka

Ant Bridgeporto

Ar esi sveikas, ar reikalauji pagalbos, nelauk kol nuo lo-vo nepasikelsi ir neklausyk kokių bobučių ar pediorijų patarimų, kurie jūsi centus nevertai vilioja, bet kreip-kis prie savo gydytojo.

Mes pasauksime visuomet gerą gy-dytoją, nes prie mūsų lankosi i ap-tieką geriausi gydytojai. Pagalios mes pasauksime toki, kokio jūsi patis reikalausite. Mes išpildome receptus labai atsargiai ir duodame gyduoles kuogeriausias. Musų gyduolės yra už-tikrintos, kad jūms pagalbos. Mes už-laikome visokias grynas žoles, viso-kius toletinius dalykus, gumines ir metalines pumpas, karštam ir šaltam vandeniui maišelius, gydanties odą muilus, kvėpalus, pūdus ir visokias reikalingas pamasas. Prirenkame ir pataisome akinus. Taip pat prirenka-me patrukusius vyrams ir mote-rims diržus ir pančiakas. Musų kai-nos žemos, mes jūsi neapgausime. Nepamirškite antrašo:

F. A. Poszko's Pharmacy
3121 S. Morgan St., Chicago

Akių negales

prašalina

Dr. F. O. Carter
Akių Specialistas.

18 metų praktikavo prie State gat-vės. Yra žinomas šimtas Chicago's žymesnių lietuvių. Aš gydau viso-kias akių ligas. Ištaisu kreivas akis vienu atsilankymu. Išgydau katar-aktą, besisarašymą, akių uždegima-galvoskaudį ir t.t. Kainos viduti-dėsius, tai atėik pas mane.

RODA DYKAL
DR. F. O. CARTER
No. 120 S. State St., 2-ros lubos, Chicago.
Val. kasdien 9-5 p.m. Nedėliams nuo 10-12 ryt.

Ant Pardavimo

Parsiduoda namai su lotais 30—31 ir 32 arti lietuviškos bažnyčios. Califor-nia ave ir 44th gatvės ir arti naujo Crane plant. Kaina \$450, \$480, ir \$500. Parsiduoda ant lengvų išlygų.

CARL J. MILLER
4320 Archer Ave. arti Kedzie Av.

Telephone Yards 6885

Lietuviška Drapanų Krantuvė

Užlaikau didžiausiam pasirin-kime vyriškų apardų, skrybelių, ževerių, batų del moterų, vyrių ir vaikų; taipgi vyriškų siutų ir over-kotų.

JONAS BUDRIKAS, savininkas
3252-54 S. Morgan St.
CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 6396

J. G. Mezlaizskis

Generalis
Kontraktorius ir
Nomų Statyjas.

2301 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI

PLAUKUS

Pasekmingas, moks-liškas gydymas dykai del vyru ir moteriu. Ar slinka jums plau-ka? Ar pražlę jūsų plau-ka nuo metu? Ar užkrestis koltas nors ne vyruoms ir limpanti jie?

Ar randas plaukstotes, niežaus odos galvos? Ar plinkti? bei pra-deidę plikyti? Ar kenkia kas iš-gu, tai stenkitės apsau-guoti jos. Užsakykite ilustruota kny-gute jūsi prigimta kultas.

"TEISYBE APIE PLAUKUS."

Parašita europos gar-singo specialisto, kuri-oje randas išvairios ži-nios:

Gražybę plauku, su-dejimas plauku ir odos galvos. Priežastis sil-nimui plauku ir žilumas — kaip užlaikyti svei-ka ir išauginti plau-kus — ir kaip tai i pen-kius savitis tureti gra-žius plaukus — žili plau-ka! — Barzda — ir de-ka. Vones nuo užgandintu kiltu.

Ketvirtjoje savaitė.

GYDYMAS DYKAL

Mes galime perti-krenti kiekvieną, kad gyduoles CALVACURA sulauko stilingai plau-ku prašalina plaukstotes ir augina gražius plau-kus už 10 centu arba krasos markens pris-tutus sykiu su jūsi antrašu. Mes išsiūce-mo kiekvienam dolo-riū dešute Calvacura — os N. 1 ir knyguote "Teisybe Aple Plau-ku". Išplaukete žė-mian atpausę kuponą ir siusketė šländen.

Šeštoje savaitė.

UNION LABORATORY, Box 644, Union, N. Y.

Siųskite 1 dedamas 10 centu del apmo-kimo katu perstatimo, mokiūti išsi-usti man tojaus jūsi dolerine dešute Cal-vacura N. 1 ir knyguote "Teisybe Aple Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jūsi antrašu.)

Budweiser

TRIS Amerikos generaci-jos apreiskė Budweiser karaliumi visų butelinio a-laus rušių. Jo reputacija y-ra tarpdauinė. Jis spindi gyvybe — turi skaistų tviskejimą — putuoja ir kunkuliuoja maistin-gumu — yra smarkus, švelnaus ir pritraukiančio skonies — sujungta siela su Amerikos miežiais ir Saazer apyniais — grietinė laukų užderėjimo. Budweiser viršija pardavimu milijonais butelių visas kitas alaus rušis.

Visitors to St. Louis are courteously invited to inspect our plant — covers 142 acres.

ANHEUSER-BUSCH • ST. LOUIS, U.S.A.

Ar ziniai kur ateiti nusipirkti Naujo ir Antrų Rankų Medžio Dury, lentų, lentelių, rėmų, švinalkvių daigtų ir stogo popieros.

MUSU ČIENIOS YRA ŽEMIAUSIOS.

CARR BROS. WRECKING CO.

3003-3039 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

GYVULIŲ PROTAS

Tą kniga vokiškai yra pa-rašęs dr. T. Zell, garsus vo-kietis gamtininkas. Lietuvių kalbon vertė Juozas Laukis. Kninga didelio formato, turi 212 puslapių. Tai moksliškas veikalas, kokio musų kalboje dar nebuvo.

Kas gi ir apie ką toj di-delėj knigoj rašoma? Aprašoma gyvulių protas. Iš-aiškinama plačiai, jogei ir gy-vuliniai, panašiai žmogui, turi protą, nors toli gražu tiek daug neistobulintą, kaip žmo-gaus.

Plačiai aprašoma visokių gyvulių ypatybės ir paveldėti papročiai. O tų papročių pas gyvulius yra labai daug. Pri-einamai kiekvienam išaiškina-ma, pav., kam šuo prieš atsi-guliant kelis kartus apsisu-ka, kam jis nealkanas ouda-mas dantimis žolę skabo, kam yra tokių šunų ir žvėrių, kurie išpašų užpuola, kodėl naminiai paukščiai musų rankų baidosi, nors žino, kad ranka jų nekanda, kokie gyvuliai turi geras akis, kokie gi gerą uoslę ir t.t.

Vis tai labai užimanti dalykai.

Aprašoma protas, ty, supratimas šunų, kačių, bizonų, dramblių, arklėnų, meškų, šernų, visokios rūšies paukščių ir t.t.

Aprašoma dieniniai ir naktiniai gyvuliai, kodėl gyvūdiniai žvėrys bijo ugnies, kodėl gyvuliai bijosi skudurinių baidyklų, kokia yra gyvulių krasa (mat, ir gyvuliai tur ypatingą savo krasinį susine-šimą), kodėl šuo loja ant mėnėlio, kodėl arkliai baidosi ir t.t.

I visus tuos klausimus atsakiai ir labai užpašanti atsimoma. Kningos autorius dr. T. Zell, garsus gamtininkas, rašantis ir net garsus lietuvių kalba.

Siunčiant pinigų adresuokite taip:

Tananevicz Publishing Company

3249 So. Morgan St Chicago, Ill. U. S. A.

Jau antri metai eina ugdens mėnesinis laikraštis su paveikslais.

"JAUNOJI LIETUVA"

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiose santykiuose su "L. žiniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Auš-rine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiojoje yra drau-gė ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiai.

"Jaunojoje Lietuvoje" kiekvienam numerioje spau-dinama rinktinės dailiosios literatūros veikalų (eilų, ap-sakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvilde-nama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai. Beto, "Jaun. Lietuvoje" yra dar šie nuolatiniai skyriai:

- I. Mokslo ir pažanga.
- II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.
- III. Spaudos ir gyvenimo atbalsai.
- IV. Literatūros apžvalga.
- V. Jaunimo balsai.

Kaina metams \$3.00, pusel metų \$1.50. Atsiunt-siems 25c. krasos ženklietis (stamponas) ar kt. tuojau iš-siunčiame vieną numerį pasišūrti.

Meldžiame užsisakyti tuojau:

"Jaunoji Lietuva" 5630 Ingleside Ave. Chicago, Ill.

The Lithuanian American Daily
KATALIKAS
Published every day except Sundays
and Holidays
Published by
Tananevich Publishing Co.
J. M. TANANEVICH, President
S. P. TANANEVICH, Manager
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
To Europe for one year 7.00
Advertising Rates Moderate
All letters shall be addressed to:
The Lithuanian American Daily
KATALIKAS
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871.

DIENRAŠČIO PRENUMERATA
YRA SEKANTI:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.75
Pavienų numerių kaina 2c.
Rašydami laiškus adresuokite:
KATALIKAS
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871.

Iš Dienos Dienon.

Rusų pasitraukimas iš L. Brastos, svarbiausios antroje apsigimimo linijoje vietos, liudija viena, jogei rusų karuomenė šalinasi nuo galutinio su teutonais mušio, nuo sprendžiamosios susirėmimo. Kaip dabar rusai be smarkaus gūnimosi pasitraukė iš Lietuviškos Brastos, taip buvo pirmiau pasitraukę iš Varšavos, Kauno, Ossoveco ir iš kitur. Iš vokiečių generalio štabo pranešimų galima patirti, kad vokiečiai mažai rusų pačią Novogeorgievsko puolusio tvirtovę. Ten rusų buvo palikta tik mažas skaitlis, kad tuo būdu nors kiek pakentti vokiečiams greitai pratiesti tiltus per upę Vislą, kol rusų didžiulės armijos toliau nepasitrauks. Panašiai rusai, regis, elgėsi ir su kitomis tvirtovėmis.

Rusų armijų be didesnių mušių pasitraukimas nuo dviejų apsigimimo linijų yra indomiu faktas. Ir tai nereikia nieko kito, kaip tik tai, jogei rusai pripažino bendrą vokiečių-austrijų karuomenę daug galingesnę. To dalyko kitaip negalima ir išaiškinti. Todėl pasitraukusios rusų armijos tuo žvilgsniu negalėjo per daug susilpnėti arba pakrikę. Jos pasitraukė nuo galingesnio priešo ir traukėsi taip toli, kaip toli vokiečiai su austrais paskui jas sekė. Nes jei rusai negalėjo prieš galingesni priešiniuką atsilaukiyti tvirtovėse, ant lygaus lauko tuo labiau negalės. Tačiau abejojama, kad vokiečiai su austrais mėginę ir toliau rusus pirm savęs varyties. Jie perduag gudrus.

Galima pripažinti, kad vakariniam karo fronte francuzai ir anglai su belgais ligšiol nieko gero neuveikė. Kas per prieštastis jų tokio sustingimo, sunku išaiškinti. Nekurie karo ekspertai tečiau prasita-

Išnaudokime kiekvieną progą.

Kai suiro Europos ramybė, žinojome, kad Lietuvą laukia baisios nelaimės. Ant jos padangės išplyšo smarkiausi karo audrai. Nors ir labai juodi debesiai užgula mūsų tėvynę, bet visgi mūsų širdyse krutėjo kažkoks malonus jausmas, kad karas nebus taip pragaištingas mūsų tėvynei; gi dviem didžiausiomis priešininkam galutinai persirytus, galima tikėtis, kad atsileis visi tie pančiai, kurie ligšiol laikę sugniaužę mūsų rankas ir visą mūsų veikimą. Europos visuomenė pergyvenusi tą momentą, kuriame kanuolės ir kiti žudymo įrankiai turės atlikti savo tikslą, pamatys visas pragaištingas militarizmo pasekmes, ir, rasite, lieps savo valdžioms tuos visus įrankius padėti šalin, o geriau ieškoti kitokių būdų, kurie įvykdintų tvarką. Sakys, duokime kiekvienam liuosai gyventi, veikti: tegul ir didės ir mažosios tautos neša turtus į kultūros rumą.

Tokia viltis, matyt, gaivino Lietuvos žmones. Laikraščiai pranešdavo, kai vienas kraštas mūsų tėvynės garavo krauju, kitam krašte žmoneliai sau ramiai krutėjo, darbavosi. Laikraščiai ramino, guodė, ragino budėti prie savo žemės. Draugišnis gyvenimas krutėjo savo senąją vaga.

Mes, amerikiečiai, pamatė, kokios nelaimės užgula mūsų, nuliudime. Tačiau iš po nuliudimo vis žibėjo kažkokia graži viltis. Tos vilties skatinami, subruzdome raginti savo tautiečius teikti medžiagišką pagalbą savo broliams, karo užgautiems; pradėjome platinti politiška samonę, kad reikia rengties prie Lietuvos savistovybės. Visi svarbūs

ria, kad gal Rusija tyčiomis erzina vokiečius, kad juos nukreipus šalin nuo vakarinio fronto, nes ten talkininkai turinti mažai karuomenės. Žymią dalį savo armijų jie pasiumė į Dardanelius. Jei vokiečiai dabar ant jų pultųsi, veikia gautų viršų. Bet rusai vokiečiams neleidžianti taip elgtis, masinanti savo šalin, kol nebus pramuštas kelias per Dardanelius.

Panašus ekspertų saprotavimas tikrai keistas. Argi jau Rusija būtų tokia talkininkams gailėstinga, kad ji del jų labo, jų gėrovės, turėtų pašvesti didžiausias savo tvirtoves? Taip pat argi Rusija gali būti įsitikinusi, jogei ji įleistą priešininką lengvu būdu galės išvysti? Tokie ekspertų saprotavimai yra daugiau ne kaip jojingi. Nes rusai, įsileidami savo šalin priešininkus, negali žinoti, kokio gali būti tokio manevro pasekmė, gali dar ant visados prapuldėti vis tas vietoves ir plotus, iš kurių be didesnio mušio turėjo pasitraukti.

Kaip ten yra ir kokias kiekviena kariaujančių val-

tikslai nors nesuvedė mus vienybėn, tačiau dirbame išskilę. Tarpais parodome daugiau veiklumo, tarpais sustingstame. O pagalbos davimas kasdien vis darosi opesniu reikalu. Šaukiame, beldžiame į tautiečių ausis, kad dėty aukas į fondus, kurie organizuoja pagalbą. Tautietis sykį pakratęs aršenių, išmetęs daugiau ar mažiau, kitu kartu, kad ir galėdamas, jau turi progos atsikvėpti, primindamas, jogei jis atlieka savo pareigą. Nereikia nei aiškinti, kad tokių mes turime didžiumą. Kas aršiausia, kad yra tokių, kurie lengva širdimi rita dolerius salinuose, o tėvynės reikalams arba kitiems naudingiems tikslams sunku išmaldauti. Pastaraisiais laikais aukų rinkimas labai lėta eina. Reikėtų sugalvoti nauji būdai, kad daugiau aukų surinkti. Šen ir ten girdėtis, kad surengiami trukšmingi išvažiavimai su užmančiais programais. Intempus pastangos nenuceina veltui, bet at-

stybių turi paslaptis, žinomas dalykas, negalima žinoti. Tik žinoma šiandien tai, kad jei rusai be didesnių mušių del savo tvirtovių traukiasi, tai jie nusprendę ilgai-ilgai kariauti. Gi kokios iš to ilgo kariavimo pasekmės galės būti, tai jau kitas klausimas. Juk iškalno veikimo plenai su visomis smulkmenomis padaroma ir sulgytų plėnų elgiamasi.

But rusų traukiasi galima aiškinti ir kitaip. Argi, rusai tuo savo pasielgimu mano teutonius ant tiek nualsinti, kad paskui ant jų smarkumu pulties ir sumaišyti su žeme. Toksai rusų išrokavimas, žinoma, fergi nebutų blogas, bet klausimas, ar teutonai gali kuomet nors nuilsti ir ar jie nėra per daug stiprūs. Ve taigi tame ir gludo visos to klausimo branduolys, kurio negali nei keli rusų generaliai štabai perkasti. Ir jei Rusija tikrai sumanius savo "pasitraukimais" teutonius nusilpninti, kartais ar negali tik apsiriki ir paskui už tai sau pirštus kramtyti, kadangi teutonai geriau už rusus išmano, ką reikia ir ką turi veikti.

neša geras pasekmes. Pelno atlieka nemaža. Taip, Wilkes-Barre'io, Pittstono, Kingstono, Pa. ir apylinkių lietuviai, daugiausiai jaunimas, neseniai surengė didelę iškilnę. Suplaukė tūkstančiai publikos. Pelno, paskirto nukentėjusiems lietuviams, liko tukstantis suvirš. Tai dar ne visas pelnas arba nauda tame tukstantyje, bet tokios iškilnės, tai geriausias budas išjudinti visuomenę, atgaivinti, dar miegantį, viegaivinti. Per tokias trukšmingas iškilmes ir svetintaučiai pladčiai apie mus kalbą. Tokias iškilmes įstengtų surengti ir kitų vietų lietuviai. Kiek, sakysime, rengiama įvairiose lietuvių kolonijose visokių pramogų, išvažiavimų. Dažnai tokie išvažiavimai betiksliai. Tiesa, surukusiems miesto dulkėse, pritrūkusiems tvankioje atmosferoje yra naudinga iškvepuoti plaučius, bet jaigu prisivežama rudojo, be kurio labai retai apsieinama, tai nei to tikslo neatsiekiama. Šiandien kiekviena draugija privalo turėti omenyje, kad išvažiavimus ar kitokias pramogas reikia išnaudoti aukų ir susipratimo žadinimo tikslams.

Kada mūsų broliai dejuoja po nelaimių naštą, mes ši-tą privalome daryti, kad jiems padėti.

Italijos karas su Turkija.

Andai Italija paskelbė karą Turkijai. Ištikrųjų gi, Italija jau buvo kare su Turkija, kuomet pradėjo karą su Austrija. Tik del nekurių formalistikumų Italija ligšiol pas Turkiją reikalavo laikokį užgana padarymų, grasindama jai karu. Žinoma, tie formalistikumai, tai tik paprastoji komedija prieš karą.

Turkijos stiprus pasilaukymas prieš talkininkus

ŠELPKIM LIETUVĄ, AUKODAMI "TAUTOS FONDU" BENT VIENOS DIENOS UŽDARBĮ.

Dardaneliuose ir apylinkėse, šiais laikais Rusijai, kuomet ant jos teutonai gula, neleidžia prideramai išvystyti savo jėgas ir atsispirti prieš savo priešininkus. Talkininkai labai gerai žino, kad jų rytinis karo frontas susilpnėjo ir Rusija didesnis nuoskaudas turi pažeisti. Ir užėina kartais abejonė, ar tik tasai frontas neturės ant visados nusilpnėti.

Rusijai šiame kare stoja kuoja ginklų ir amunicijos. Ji kareivių turi pakaktinai. Tuo tarpu Turkija laiko uždarius Dardanelius, per kuriuos Rusija galėtų apturėti sau užtekintai karinės medžiagos ir ginklų. Be ginklų ir amunicijos juk ir kareiviai neturi jokios vertės.

Italija jau kelintas mėnuo rausiasi Austrijos pasieniais. Ten kariaujama po augštus kalnus; italai stengiasi užimti tokias pozicijas, kurios ateityj gintų teutonų išbriovimą į Italijos lygumas.

Kaip ilgai Rusija palaike Austrijos ir Vokietijos jėgas, taip ilgai Italija jėgas Alpuose mušties. Jei Rusija smuks, Italijai tuomet prisieis susiremti su galingu priešininku. Rusijos gi jėgos gali padidėti tik Dardanelių atidarius.

Karas Italijos su Austrija nėra ten koks privatinis karas. Jis yra dalimi dabartinių pasaulinių nesutikimų. Jei Italija viena kariautų prieš teutonius, tai jau senai būtų prisieję pastarųjų malonei pasiduoti.

Turkija Italijos priešininku paliko tuo momentu, kuomet pastaroji paskelbė Austrijai karą. Nežiurint to faktiško stovio, Italija tečiau vis dar ilgas laikas nestoja karan prieš turkus.

Be tam tikrų formalistikumų to anksčiau padaryti, mat, nebuvo galima. Bet kuomet pasklydo žinia, kad Italijos karuomenės penki korpusai prirengti pasiųsti į Dardanelius, tuomet atidengta talkininkų silpnoji pusė. Talkininkai kovoja prieš kelių tautų kombinaciją, turinčių pilniausią išpildomosios valdžios sucentralizavimą. Toji kombinacija juda ir pergalis savo sucentralizuota inteligentija. Kad tuo tarpu pas tal-

kininkus to viso nėra. Jie skyriumi kariauja.

Talkininkų jėgos dar ne kartą ligšiol neveikė pagal sucentralizuotų nurodymų. Tai paliudija kadir Italijos ilgas svyravimas apie stojimą karan. Jei talkininkų jėgos veiktų pagal sucentralizuotų nurodymų, tuomet jiems geriau sebtųsi. Bet to pas juos nebuvo ir nėra.

Talkininkams visgi dabar susilpnėjo gražesnė ateitis, kuomet Italija stojo prieš turkus ir kuomet savo karuomenę pasiuntė į Dardanelius jiems talkon.

Jei Austrija su Vokietija šiame kare išeis pergaletojomis, tai tas atsitiks tik todėl, kad jos kariavo su pakrikusiais kas sau savo priešininkais. Jei talkininkams norisi laimėti, tai pirmiausia jiems reikia turėti sucentralizuotą veikimą, bėt ne pavieniui veikti.

K. K.

Tėvynė erskėčiuose

Kaip didžiausias griausinio trenksmas perlėkė pernai šiuo metu per visą Lietuvą žinia, kad jau karas prasidėjo.

Štai jau baigiasi metai. Ir kagi matome savo kraštą? Lietuvos žymni dalis karo bangos užimta. Žmonės kurie dar ramiai krutėjo savo nameliuose, jau šiandien blaškosi po Lietuvą, blaškosi Kuršėje, blaškosi po visą Rusiją.

Kiekviena diena atneša nemaža naujienų. Vienos tik naujienos lietuviai laukia, kada ji atneš ramybės karvelėlis? Bet nesulaukia.

Bažnyčiose daug kur jau nustojo skambėti varpai, jau parapijos išblaškytos, gyvenimas suiro. Ir plaukia visoje Lietuvoje prie Dievo malda:

"Nuo maro, bado, ugnies ir karo išgelbėk mus Viešpatie!"

Tėvynė Lietuva daug mātė senovėje nelaimių, daug jos dirvonuose ilsisi lietuvių karžygių, kurie milžiniškai gindami savo tėvynę jaunais galvėles šaltan žemėlėn paguldė.

Iš milžiniškosios lietuvių tautos, kuri užpulta iš visų keturių pusių gynėsi narsiai kelis šimtų metų kol pasidavė kitiems, saujelė beliko.

Amerikos lietuviai, gelbėkit!

DIDELE DOVANA
Nebo pakelio priešakys vertas 4c pinigais
Visas Kuponas vertas 4c pinigais
Kiekvienas pakelis - 2 gėrėtinai - DOKAI
priešakys - 2 gėrėtinai - DOKAI
priešakys - 2 gėrėtinai - DOKAI
Visas Kuponas ir pakelio priešakys turi tą patį vertę. Gali būti išmainomi į pinigų arba į vertas dovanas.
(Ši dovana bus dovanoma iki Dec. 31, 1915)

Vien dainos ir raudos, vien prabočių pašakos nuo senosios Lietuvos galybės beliko.

Garbingų senelių ainiai mylėjome užvis labiau savo gimtąją šalę ir garbindami Augščiausį su prakaitu purtinome Lietuvos žemele kasdieniniai duonelei.

Bet kilo audra, kuri nori mus atitraukti ir nuo tos žemės brangiausios. Nejaugi lietuviai lengva širdimi apšė savo gimtinę kampelei?!

Ne. Nors pakiltų audra kuodidžiausia, nors reiktų pereiti sunkus erskėčių kelias, mes visi pasilikime savo tėvynėje Lietuvos ir pasidovokime jos likimui.

Kas duos mums stiprybę? Kas baimę prašalins? Kas kelią parodys, kur eiti ir ką gi daryti?

Senelių stiprybė, senelių viltis — Augščiausias Globėjas visų Apgynėjas testiprina mus.

P. Vieštaitas.

Tel. Humboldt 97
J. C. WOLON
LIETUVYŲ ADVOKATAS
1566 Milwaukee Ave.
Arti Robey gatvės
Valandos: 3 — 5 popiet 6:30 — 8 v.
ANT TOWN OF LAKE
4559 S. Hermitage Ave.
Kampus 46 gatvės.
Nuo 8 val. vakaro kasdien

VYRISKI DRABUŽIAI UŽ PUSĘ KAINOS.

Mes nesame bankieriai, bet gvarantuojame, kad mes sutaupsime jus pusę pinigų. Nauji vyriški drabužiai nuo \$30 iki \$50 už pusę kainos. Mažai varotai drabužiai, vertės \$25 iki \$50 — \$5 ir augščiau. Apstatiniai mažai varotai, nuo \$1 ir augščiau. Vėlyk drabužiai nuo \$250 iki \$750. Taip pat valizos ir kuparai.

S. Gordon
1415 S. Halsted Street
Atidara kasdien, vakarais iki 9 valandų. Subatota iki 11 valandų vakaro. Nedėlioje iki 6 valandų vakaro.

OLEKO MOKYKLA.
Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirkybos taisyklių, Sv. Valstijų istorijos, abėlės istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietystės, dailarašties.
Mokymo valandos: nuo 8 iki 9 ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30.
3360 Emerald ave., Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados
Vienintelė mokykla, kurioje kiekvienas gali mokytis Angliškai kalba, labai trumpame laike, šios mokyklos naujasis ir tobulinėjimasis. Mokiname per laiškus, visose šalyse, už labai mažą atlyginimą; teikiame klasesnį mokymą ir vakarais. Jaučiame nori mokytis greitai Angliškai kalba, ateik ar rašyk platenių žinių.
American School of Languages
1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

TEVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir MOKYKLA
Vakarinė
3106 So. Halsted St. Chicago

KRIAUCIŲ KIRPIMO MOKYKLA
Mokina visus, moteris ir merginas, kirpti moteriškus kotus, sijonus, jekas, dreses, išsiuti guzikams skylutes. Mokykla atdara vakarais nuo 6 iki 9 v.
BLEEK'S SCHOOL,
3302 So. Morgan str., Chicago, Ill.